

Løgtingsvalið 2011

LØGTINGSVALIÐ 2011

John Johannessen

Valevni Javnaðar-floksins

Tað skal ongin ivi vera um, at allir borgarar í Føroyum, líkamikið hvar teir búgva og hvar teir annars eru á samfelagsstiganum, skulu kunna seg tryggja við heilsuverk okkara.

Heilsumál er grundsúla undir einum nýmótans og tryggum vælfærdarsamfelag. Heilsumál koma beinleiðis

Øll eiga rætt til góða heilsu

Tað er ein rættur hjá hvørjum einstakum føroyingi, líkamikið bústað ella sosialan status, at liva eitt heilsugott og virkið lív og hava atgongd til dygdargóða sjúkuviðgerð

inn á lívið hjá hvørjum einstakum borgara heilt frá vøggju til grøv, frá fyrsta andadrátti til seinasta andadrátt. Í hesum málsøki liggur skyldan at tryggja øllum eitt trygt og virkið lív.

Av somu orsök liggur eisini ein heilt serlig skylda á tí, sum skal umsita hetta málsøkið. Uppgávan hevur avgerandi týdning fyri liviumstøðurnar í samfelagnum, og tað er ein fortreyt, at tað alla tíðina verður arbeitt soleiðis, at vit fáa sum mest burtur úr hvørjari krónu, ið skattgjaldarin letur til heilsuverkið.

Fyri at náa hesum máli, er neyðugt at gera broytingar. Men tað er greitt, at vit mugu viðgera hesi viðurskipti væl og virðiliga, so fólk kenna seg trygg við broytingarnar. Tí heilsuverkið vekir náttúrliga djúpar kenslur í hvørjum einstakum borgara.

Heilsuverkið tættari borgaranum

Fyri at tryggja enn betri heilsutænastur í nærum-hvørvinum, eiga vit at skipa landið í heilsuøki og savna heilsufakligu tilboðini í lokal heilsuhús. Hetta merkir, at vit ganga burtur frá traditionellu

kommunulæknaviðtalunum, sum vit kenna tær í dag. Í staðin fáa vit breiðari heilsufaklig tilboð við kommunulæknum sjúkrarøktarfrøðingum, fysioterapi, økipspsykiatri og øðrum viðgerðum í heilsuhúsunum.

Ambulant viðgerð av fólki við kroniskari sjúku eigur eisini í ávísun mun at verða flutt frá sjúkrahúsunum út í heilsuøkini, soleiðis at sjúklingarnir fáa eitt munandi betri tilboð. Sum dømi kann nevast, at diabetesambulatorini eiga at verða lögð út í heilsuhúsin.

Samvirkið Sjúkrahúswerk

Fyri at tryggja eina so góða viðgerð sum gjørligt innan sjúkrahúswerkið, er neyðugt, at vit gangnýta samlaða verkið betri.

Vit eiga í hesum sambandi at fáa okkara trý smáu sjúkrahús at samvirka so ella so sum ein felags eind. Hetta er ein avgjörd fortreyt fyri fakligu menningini innan heilsuøkið í Føroyum. Men ikki minst er hetta avgerandi fyri dygdina á teimum viðgerðum, ið vit bjóða sjúklingum okkara.

Á trimum støðum

Nógv hevur verið ført fram, um at hetta er ein ætlan, ið

skal niðurlaga Suðuroyar Sjúkrahús og Klaksvíkar Sjúkrahús. Tvørturímóti verður talan um at fáa meira virkseimi inn á tey, enn vit hava í dag.

Ætlanin snýr seg um at fáa deilt eftir umstøðum, vitan og fakligum støði. Soleiðis fáa vit eitt rættari skipað sjúkrahúswerk, ið ger tað lættari hjá sjúklinginum. Vit mugu minnst til, at tað er fyri sjúklingin, at vit hava eitt val útbyggt sjúkrahúswerk í Føroyum, sum við hesi ætlan kann gerast enn betri.

LØGTINGSVALIÐ 2011

Jóan Pauli Joensen

Valevni Javnaðar-floksins. Listi C
<http://joanpaulijoensen.blogspot.com>

Í hesum døgum royna vit valevni at selja okkum sum frægast. Úrslitið av valinum vil vísa, um eg havi dugað tað ella ikki. Aftaná 29. oktober hevur Føroya fólk fingið ta vøru, í hesum føri tey tingfólk, sum tey ynskja sær og tiskil tað Løgting, sum vit hava uppborið. Tí ræður um at velja fólk, sum eisini aftaná valið, tá sølutriksini eru gloymd, duga at hugsa og leggja orku í at finna loysnir, fyri at tað skal verða gott at liva í Føroyum hjá okkum øllum. Latið okkara tingfólk koma at verða skilagóð fólk við hjartanum á rætta staði. Latið tingfólkini veruliga vilja nýta tær gávur, sum Várharra hevur givið teimum at taka neyðugar avgerðir, okkum eldri sum yngri at

Leiðin fram

Um ikki at sætta sær sjálvum, men verða til felags gagn

gagni, ið búgva her í dag, men eisini okkum øllum at gagni um fleiri ár.

Útgangsstøðið má verða tað sama

Vit skulu brúka politisku megina positivt til at gera tað lættari og liviligari hjá øllum føroyingum. Hannah Arendt var kvinniligur týskur teoretikari og jødi, sum noyddist at flýggja til USA undir seinna heimsbardaga. Hon segði so rætt, at tað at seta øll fólk javnt er úrslitið av eini menniskjasligari skipan. Tí øll menniskju eru ikki fødd javnsett. Várharra hevur givið okkum ymiskar gávur og byrðar at bera í livinum. Javnaðarflokkurin ynskir, at fólk sjálvi skulu sleppa at forma sítt lív og avgera sín leiklut í samfelagnum. Karmarnir í samfelagnum skulu tó skipast soleiðis, at útgangsstøði hjá øllum føroyingum fyri hesum verður tað sama, soleiðis at allir føroyingar hava møguleika til eitt frælst, virðiligt og eydnuberandi lív.

Fáa tað besta burtur úr øllum gávum fólksins

Javnaðarflokkurin vil stuðla og hjálpa teimum, sum krevja

umsorgan og hjálp, men flokkurin vil eisini stuðla teimum fólki, sum vilja smíða sær eydnuna góða við teimum evnum, sum skaparinn gav, og sum vilja sær sjálvum slóðir at bróta. Tey gávuríku og skapandi fólki, skulu fáa møguleikar at brúka gávur sínar sær sjálvum og heildini at gagni. Vit vilja stuðla eldsálunum og geva teimum møguleika at slóða fyri og finna nýggjar leiðir á øllum økjum, tað verið seg búskaparliga, vinnuliga, útbúgvingarliga ella mentanarliga. Skúlin skal verða fyri øll, men tað merkir eisini, at vit skulu geva teimum gávuríku børnunum bestu umstøður at troysta gávur sínar, so tey ikki kenna seg at verða sloppin upp á fjall, tí væntað verður, at tey fara at klára seg kortini. Tað gera tey óivað, men hví ikki fáa tað allarbesta burtur úr gávum teirra til felags gagn? Tað sama er galdandi fyri alt útbúgvingarøki, fyri gransking og fyri mentan og mentanarlív.

Ikki síggja við eygum hjá øðrum

Fyri at vit skulu kunnu menna hetta samfelagið

munandi er neyðugt, at vit síggja undirvísing, gransking og nýskapar sum eina heild, og sum fyrirtreyt fyri búskaparvøkstri. Endamálið er, so tíðliga sum gjørligt at leggja niður í tey ungu týdningin av, at vinna sær kunnleika, at læra at menna sítt forvitni og sín kreativitet og at verða opin fyri tí, sum at enda verður til gransking og nýskapar. Annars er vandin, at vit verða hangandi í gamlari vanahugsan, ella sum Rasmus Effersøe sigur tað:

Summi tey durva og falla í fátt millum tey stóru og ríku í gørdum, hugsa sum hini í stórt og í smátt, síggja við eygum frá øðrum.

Einglavakt samfelagsins

Vit skulu framhaldandi hava eitt vælfærdarsamfelag, har vit taka okkum av øllum teimum, sum ikki eru so væl fyri, sum krevja stuðul og umsorgan longu tíðliga í livinum, sum krevja heilsuþót og teimum, sum fara inn í ellisárini. Almennastovan og Nærverkið skal verða einglavaktin hjá teimum,

sum hava brúk fyri hjálp og umsorgan her á fold, so tey kunnu kenna seg trygg og í góðum hondum. Vít mugu síggja til, at allar játtanir fyrst og fremst fara til primera tørvinn, og at sum minst hvørvur í byrokratiskari tómgongd. Vit mugu lata tey, sum duga at arbeiða sleppa at arbeiða. Tað merkir ikki, at vit skulu sleppa stýringini, men álit í eini skipan skapar meira álit og størri ábyrgd hjá starvsfólkunum.

Solidariskt skil

Ein stórir partur av fólkinum, hóast tey eru virkin og arbeiða, hava ilt við at fáa endarnar at røkka saman, tí tey verða nívd av skatti og einum høgum livikostnaði. Tað er tí mark fyri, hvussu nógvur peningur kann verða tikin frá teimum um skattin til umskipan av vælfærdini. Við solidariskum skili skulu vit tálma útreiðslunum, so mest nytta fæst burtur úr hvørji skattakrónu, og at arbeiðshugurin ikki verður tikin frá nøkrum. Koma vit til tað, sum Grundvig gamli segði: “*Da har i rigdom vi drevet det vidt, når få har for meget og færre for lidt*”, er nógv vunnið. Men eitt er

kortini vist. Vit hava ongan tíð fingið so nógv burtur úr skattinum sum í dag. Fyrr guldu tey upp á seg líka nógv, men keisarin fór við øllum til sín sjálvan.

Vit hava ta ábyrgd, sum vit taka okkum

Eingin ivi er um, at Føroyar eru tjóð, og at vit við tjóðskaparrørsluni stóðu saman um at evna til okkara samleika. Uttan mun til, hvønn flokk vit hoyra til, er tann føroyski samleikin ein ómissandi drívmegi í okkum øllum. Nýggja løgtingið skal fremja ein skilagóðan politikk – best er um tað verður í breiðari semju, ið tænar heildini, so tað verður lættari at liva og virka hjá øllum í landinum. Politiskt rakstrarróp hjálpa her eins lítið, sum tað hjálpir at hvessa klørnar móti hvørjum øðrum. Vit hava ta ábyrgd, sum vit taka okkum, og nú mugu vit taka neyðugar og djarvar avgerðir út frá teimum fortreytum, vit hava sum land og fólk. Eingin segði, at tað skuldi verða lætt at stýra rætt.